

Nr 246

Av herr Berglund, om införande i yrkesskolorna av bussförarutbildning.

Enligt 27 § i förordningen om yrkesmässig automobiltrafik m. m. är minimiåldern för trafik kort för buss 21 år. Vidare fordras att den blivande innehavaren av ett trafik kort skall ha minst ett års vana vid framförande av bil. Bilförarutredningen (SOU 1965:42) föreslog att minimiåldern för erhållande av körkort för tung lastbil och buss skulle sättas till 19 år. Utredningen föreslog att kravet på minst ett års vana vid framförande av bil skulle bibehållas. Vid remissbehandlingen förelåg olika meningar om denna sänkta åldersgräns.

I proposition 55 år 1967 föreslogs att åldersgränsen för ett speciellt busskörkort skulle bestämmas till 21 år men att nedre åldersgränsen för förare av tung lastbil skulle sättas till 19 år. Några motioner i denna fråga väcktes inte, och förslaget i propositionen godtogs av tredje lagutskottet (utlåtande 1967:31) och utan debatt av riksdagen. Nya bestämmelser om körkort har ännu inte utfärdats.

Busstrafikföretagen har länge haft svårigheter att rekrytera tillräckligt antal bussförare. Svårigheterna är särskilt påtagliga inom tätortsregioner, alltså inom områden där fullgod busstrafikservice är en förutsättning för att näringslivet skall kunna fungera. Dessa rekryteringssvårigheter kan förväntas öka. Inom många busstrafikföretag är också åldersfördelningen på bussförarna ogynnsam, varför en ökad rekrytering blir nödvändig under 1970- och 1980-talen. Det står utom diskussion att vårt näringsliv inte kan vara funktionsdugligt utan en fullgod kollektiv trafikservice. Därför måste åtgärder vidtagas för att underlätta busstrafikföretagens möjligheter att anställa erforderlig personal.

Till stor del beror busstrafikföretagens svårigheter att nyrekrytera personal på att den gällande åldersgränsen för trafik kort för buss omöjliggör rekrytering direkt från skolorna, i första hand yrkesskolorna. Vid avgången från yrkesskolan är våra ungdomar i regel 18 år. Kort därefter vidtar för pojkanas del värnpliktstjänstgöringen. När ungdomarna alltså skall ut i arbetslivet har de inte möjlighet att börja arbeta som bussförare. Det finns dock möjlighet att före 21 års ålder börja arbeta inom transportväsendet, nämligen som förare av tung lastbil.

En mycket viktig del av de skolreformer som för närvarande håller på att genomföras gäller en kraftig utbyggnad av yrkesutbildningen. Tyvärr kan

man konstatera att yrkesutbildningen för de ungdomar som önskar arbeta inom transportsektorn är relativt dålig. En viss utbildning av lastbilsförare inom yrkesskolans ram har dock påbörjats på olika orter i landet. Från buss-trafikföretagens synpunkt är det synnerligen viktigt att en effektiv yrkesutbildning av bussförare och trafikpersonal kan komma till stånd inom yrkesskolans ram. Denna utbildning bör fullbordas mellan 18 och 19 års ålder. Under detta år kan man bl. a. få upp till 200 timmars övningskörning med buss under förutsättning att vanligt bilkörkort erhållits vid ungefär 18 års ålder.

En bussförarutbildning inom yrkesskolans ram blir emellertid inte meningsfull om inte arbete som bussförare kan beredas efter avslutad yrkesutbildning. För att detta skall möjliggöras krävs en sänkning av åldersgränserna för trafikort för buss. I första hand bör åldersgränsen kunna sänkas till 20 år, då myndighetsåldern har sänkts till denna gräns sedan bilförarutredningens förslag behandlades av 1967 års vårriksdag. En ytterligare sänkning till 19 år bör också kunna ske för dem som genom bussförarutbildning inom yrkesskolans ram förvärvat erforderlig kompetens.

Med hänvisning till vad här anförts hemställas,

dels att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om åtgärder för utbildning av bussförare inom yrkesskolans ram,

dels att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om förslag om sänkning av åldersgränsen för trafikort för buss från 21 till 20 år eller — under förutsättning av genomgången bussförarutbildning inom yrkesskolans ram — till 19 år.

Stockholm den 22 januari 1970

Helge Berglund (s)